

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo

Saksb.: Lars Sæter
Magne Haukås (reindrift)
e-post: fmnoisa@fylkesmannen.no
Tlf: 75 53 15 51
Vår ref: 2016/1966
Deres ref:
Vår dato: 06.05.2016
Deres dato: 08.03.2016
Arkivkode: 561

Uttalelse til søknad om konsesjon for bygging av Skittresken kraftverk - Hattfjelldal

Fylkesmannen viser til oversendelse datert 08.03.2016 vedlagt søknad fra Statskog Energi AS om konsesjon for bygging av Skittresken kraftverk i Hattfjelldal kommune.

Vi beklager at vi er seint ute med vår høringsuttalelse og viser her til e-post av 28.04.2016 fra saksbehandler Erik Roland i NVE, der vi har fått innvilget utsatt høringsfrist til 09.05.2016.

Konklusjon

Fylkesmannen vurderer det omsøkte tiltaket som middels negativt for våre faginteresser. Påvirkning av grotte (prioritert naturtype), inngrep i naturområde med urørt preg og forstyrrelser for reindrifta i anleggsperioden vurderes som de mest negative effektene. Kunnskapen om grotta i Skittreskelva er mangelfull, og vi mener her at søknaden ikke tilfredsstiller kravet til kunnskap i naturmangfoldloven § 8.

For å redusere de potensielt negative effektene på grotta mener vi det bør gjennomføres en kartlegging av grottesystemet slik at anleggsarbeid og trase for vannvei og andre inngrep ikke påvirker selve grotta rent fysisk. Vi forutsetter videre at inngrep som følger av utbyggingen blir gjennomført på en mest mulig skånsom måte for terreng og vegetasjon slik at dagens inntrykk av et urørt naturområde i størst mulig grad opprettholdes. Av hensyn til reindrifta er det viktig at det legges inn vilkår om at det ikke skal være anleggsvirksomhet i perioden september - januar.

Beskrivelse av prosjektet

Søknaden omfatter overføring av Vesterelva til Skittreskvatnet med inntak på kote 670 og nedgravd vannvei (1750 m) med unntak av de siste 400 m der vannet vil renne fritt langs ei myr og i et mindre eksisterende bekeleie. Det påregnes noe sprengning for å få rørene nedgravd. Inntaksdammen i Vesterelva er planlagt bygd i betong med en høyde på 2 m og en lengde på ca. 6 m. Inntaksbassenget vil få et totalt areal på 150 m², hvorav 50 m² er økning i vanddekt areal. Vesterelva vil få redusert vannføring på en ca. 1800 m lang strekning mellom inntaket og utløpet i Røssvatnet.

Skittreskvatnet søkes regulert 0,5 m mellom kotene 620,0 og 620,5 med en selvregulerende terskel i utløpet som vil slippe gjennom en vannføring tilsvarende kraftverkets største slukeevne. Terskelen i utløpet av Skittreskvatnet er planlagt bygd i betong med en høyde på

2 m og en lengde på ca. 6 m. Inntakskonstruksjon med varegrind, bjelkestengsel, inntakskonus og inntaksluke/ventil er planlagt på vestsida av terskelen. Noe fjell må fjernes for å oppnå tilstrekkelig dykking av inntaket.

Inntaket i Skittreskelva er planlagt på kote 564 ca. 700 m nedstrøms Skittreskvatnet. Tilløpsrøret til kraftverket vil ha en lengde på 1250 og vil bli gravd ned på vestsiden av elva. Det påregnes noe sprengning for å få rørene nedgravd. Inntaksdammen i Skittreskelva er planlagt bygd i betong med en høyde på 3 m og en lengde på ca. 10 m. Inntaksbassenget vil få et totalt areal på 250 m², hvorav 100 m² er økning i vanndekt areal. Skittreskelva vil få redusert vannføring på en ca. 1500 m lang strekning mellom inntaket og utløpet i Røssvatnet. Vannføringen på den ca. 700 lange strekningen mellom inntaket og reguleringsdammen i utløpet av Skittreskvatnet vil øke med ca. 40 %.

Kraftstasjonen plasseres på kote 384 ved munningen av Skittreskelva der den løper ut i det regulerte Røssvatnet. Kraftverket får en installert effekt på 2,7 MW og produksjonen er beregnet til 7.8 GWh i et normalår. Det går en eksisterende privat veg langs Røssvatnet fra vest til kraftstasjonsområdet. Denne må trolig oppgraderes noe i anleggsperioden. En midlertidig anleggsvei er planlagt opp til kraftverksinntaket, reguleringsterskelen og overføringsinntaket langs rørtraseene.

Det forventes ikke behov for permanent massedeponi. Overskuddsmasser planlegges brukt til vegbygging og arrondering av terreng i anleggsområdet.

Det er foreslått å slippe en minstevannføring på 70 l/s om sommeren og 30 l/s om vinteren forbi inntaket i Vesterelva og 100 l/s om sommeren og 40 l/s om vinteren forbi inntaket i Skittreskelva. Vannslippene er litt lavere enn 5-persentilene for sommer- og vintervannføringene.

Det er også søkt om tillatelse etter energiloven for bygging og drift av Skittresken kraftverk med tilhørende koblingsanlegg og kraftlinje (22 kv radial kabel) som vil bli lagt i grøft i hovedsak langs eksisterende veg fra kraftverket til koblingspunkt ved Bakketun.

Fylkesmannens vurdering

I vår vurdering har vi fokus på de naturverdiene som vi i denne saken anser som de viktigste og som vil kunne bli mest negativt påvirket av den omsøkte utbyggingen. I tillegg veier hensynet til reindrifta tungt.

Grotte – prioritert naturtype

Som påpekt av Multiconsult AS er grotta i Skittreskelva dårlig kartlagt. Det er usikkerhet knyttet til effekten av økt flomvannføring forbi/gjennom grotta, og om dette vil kunne påvirke de geologiske prosessene i grotta. Det er også usikkert om grotta vil kunne bli berørt av anleggsarbeid og øvrige inngrep. Vi støtter Multiconsults anbefaling om at det bør gjennomføres en kartlegging av grotta for å avdekke om den har vesentlig geologisk og/eller biologisk verdi. Kartleggingen må gi svar på grottas størrelse og utbredelse, slik at man kan etablere en sikkerhetssone rundt den i anleggsperioden for dermed unngå å skade den direkte fysisk.

Zoologisk sett er naturtypen grotter/huler dårlig kartlagt i Norge, spesielt gjelder dette organismer som lever i bekker og dammer i grottene (Arnekleiv & Dolmen, 1992). Zoologiske

undersøkelser har i flere tilfelle vist at karstgrotter kan inneholde spesialiserte arter. I blant kan det finnes livsformer som gjennom tusener av år har tilpasset seg det spesielle miljøet i grotta og har utviklet særegne tilpasninger til dette helt spesielle miljøet (troglobionter). I tillegg vil arter, som ikke er direkte avhengig av grottene, kunne benytte hulrommene til skul, overvintring etc.

Etter fylkesmannens vurdering mangler det en helhetlig forvaltning og verdivurdering av grottene i Norge. Det er derfor vanskelig å ta stilling til enkeltsaker.

Landskap og friluftsliv

Utbyggingen vil medføre tekniske inngrep i et landskap som med unntak av kraftstasjonsområde, i dag framstår som urørt. Den øvre delen av tiltaksområdet ligger i inngrepsfritt naturområde (INON sone 2) i henhold til tidligere gjeldende definisjoner av inngrepsfrihet. Dette er en del av et større, sammenhengende inngrepsfritt naturområde mellom Røssvatnet og svenskegrensa.

De største negative konsekvensene for landskapet vil være knyttet til overføringstraséen fra Vesterelva samt inntak og redusert vannføring i Vesterelva ovenfor skoggrensen. Områdets urørte preg vil bli redusert. Terskelen og inntakskonstruksjonen i utløpet av Skittreskvatnet vil gi direkte inngrep innenfor det viktige friluftsområde Bentlia-Skittresk. Det samme gjelder de siste 400 m av overføringen av Vesterelva til Skittreskvatnet der det vil bli dannet ei «ny» elv langs ei myr og i et mindre eksisterende bekkeleie.

Vi forutsetter at tekniske inngrep som følger av utbyggingen blir gjennomført på en mest mulig skånsom måte for terreng og vegetasjon slik at dagens inntrykk av et uberørt naturområde i størst mulig grad opprettholdes.

Reindrift

Tiltaksområdet er en del av Ildgruben reinbeitedistrikt, og området brukes primært til sommer- og høstbeiter. Beiteretten gjelder imidlertid hele året (jf. reindriftslovens § 19). Området brukes mest av Ubmeje sameby. Vi har vært i kontakt med samebyen, og de uttaler at de er mest bekymret for tiltakets anleggsperiode. Samebyen bruker området hovedsakelig fra september og utover høsten.

De største negative konsekvensene av det omsøkte tiltak på reindriften antas å knytte seg til anleggsperioden. Dersom det legges inn vilkår om at det ikke skal være anleggsvirksomhet i perioden september - januar, vurderer fylkesmannen at tiltaket har moderate negative konsekvenser for reindrift.

Med hilsen

Roar Høgsæt (e.f.)
fylkesmiljøvernsjef

Lars Sæter
seniorrådgiver

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:

Hattfjelldal kommune

Ildgruben reinbeitedistrikt v/ Stig Lifjell

Miljødirektoratet

Nordland fylkeskommune

Forum for natur og friluftsliv i Nordland

Ubmeje sameby c/o Peter Omma

Stintbacken 2016 92066 Hemavan